

При применении в наших исследованиях послевсходовых гербицидов в отдельные годы у некоторых сортов гречихи отмечалось более существенное снижение массы 1000 зерен. Характер проявления этой закономерности зависел в основном от погодных условий периода вегетации и особенностей возделываемого сорта. В среднем за период исследований снижение массы 1000 зерен у отдельных сортов составило в этих вариантах не более 0,2 г (0,8%), т.е. оказалось несущественным. Следует отметить, что под влиянием послевсходовых гербицидов у сорта Сапфир данный показатель увеличивался на 1,5-1,9 г (5,6-7,0%) независимо от используемого препарата и срока его внесения. Применение на посевах сорта Аметист гербицидов бетанал эксперт ОФ + лонтрел 300 в фазу семядолей или 1-го настоящего листа культуры также оказало положительное действие на величину массы 1000 зерен. В этих вариантах она увеличилась на 0,9-1,0 г, т.е. 3,4-3,8% (рис. 2).

Следовательно, при использовании до всходов гречихи гербицидов гезагارد + диален супер (0,75+0,3 л/га), бутизан стар (1,5 л/га) или в послевсходовый период препаратов бетанал эксперт ОФ + лонтрел 300 (0,75+0,22 л/га) растения этой культуры формируют полноценные плоды, что свидетельствует о возможности применения этих гербицидов для уничтожения сорных растений в ее посевах.

Небаба Катерина

аспірант

Науковий керівник: д.с.-г.н., професор Бахмат М.І.

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ФОРМУВАННЯ СОРТОВОЇ ВРОЖАЙНОСТІ ГОРОХУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ЗАХІДНОГО

Сорт є важливим фактором підвищення продуктивності сільськогосподарських культур [1]. Шляхи підвищення стійкості сортів гороху до вилягання є не тільки агротехнічною, а й фізіологічною проблемою. Сучасні безлисточкові сорти, стійкі до вилягання, придатні до збирання прямим комбайнуванням. Підвищена стійкість до вилягання таких сортів гороху дає їм можливість за невеликої листової поверхні формувати високу врожайність зерна [3]. Особливість цих сортів обумовлена щільним переплетінням добре розвинених і розгалужених вусів. У вусатих сортів гороху активну участь у компенсації листового апарату гороху беруть вуса, які теж виконують у рослин функцію фотосинтезу. Основними фотосинтетичними органами є листки та прилистки, частка яких коливається від 74 % до 89 %. Чим менша поверхня листків, тим щільніші й товщі листові пластинки й прилистки, краще розвивається губчаста паренхіма, листки краще забезпечують насіння продуктами фотосинтезу [2].

Горох – культура ранніх строків сівби, холодостійка, відносно маловимоглива до тепла культура. Мінімальна температура для отримання дружніх сходів 4-5° С [4]. Сходи можуть витримувати приморозки до мінус 5-7° С. Тому, 16 березня 2016 року

нами вперше був закладений трифакторний польовий дослід. Усі три сорти гороху: «Готівський», «Фаргус» та «Чекбек» (вусатого типу) висівали на дослідному полі Подільського державного аграрно-технічного університету площею 0,12 га, звичайним рядковим способом з шириною міжрядь 15 см, де попередником була пшениця озима з глибиною загортання насіння 5-6 см, з нормою висіву 1,2 млн/га схожих насінин. Після сівби на 2-й день площу коткували кільчастим котком в агрегаті з трактором Т-25 шириною захвату 1,3 м. Розмір 1-ї дослідної ділянки 6,1 м х 1,2 м, $S=7,32 \text{ м}^2$.

У фазі бутонізації і цвітіння вносили регулятори росту. Перший варіант був контроль – без обробки, другий – Плантадор, дозою 25 г/га; третій – Емістим С – 30 мл/га та четвертий варіант – Вимпел з дозою 30 мл/га.

Так як, регулятори росту сприяють підвищенню стійкості рослин до несприятливих умов (підвищення і пониження температури, нестача вологи) [4]. Протягом вегетаційного періоду 2016 року, що на варіантах застосування регуляторів росту поліпшувалися умови росту і розвитку рослин гороху, збільшувалася листкова поверхня, покращувалися фотосинтетичні та симбіотичні процеси, відповідно покращувалися показники структури урожаю. Це сприяло збільшенню врожайності зерна на варіантах застосування регуляторів росту рослин. На контролі урожайність сорту «Готівський» становила - 4,31 т/га, сорту «Чекбек» – 4,20 т/га та сорту «Фаргус» – 4,08 т/га. Найбільшу урожайність зерна гороху відмічено у всіх дослідних сортів з регулятом росту Вимпел і становила 4,57 – 4,82 т/га. Найнижчий показник урожайності зерна гороху був при обприскуванні регулятором росту Плантадор і становив на 1,5-1,6 % менше за показники урожайності регулятора Емістим С. Приріст урожайності сорту «Готівський» з регулятором Емістим С порівняно з контролем становив 0,59 т/га, сорту «Чекбек» – 0,61 т/га та сорту «Фаргус» 0,47 т/га.

Тому, використання регуляторів росту на посівах гороху сприяє підвищенню продуктивності зерна культури.

Список використаних джерел

1. Лихочвор, В. В. Горох [Текст] / В. В. Лихочвор, Р. Р. Проць, Я. Долежал. – Львів: НВФ «Українські технології», 2003. – С. 64.
2. Авраменко, С. В. Вусатий горох нове обличчя давньої культури [Текст] / С. В. Авраменко, Ю. Є. Огурцов, М. Г. Цейхмейструк, О. М. Глибокий // Агроном. – 2014. – №2. – С.104-105.
3. Уліч, Л. І. Адаптивні властивості, технологічність і продуктивність сучасних сортів різних морфо типів [Текст] / Л. І. Уліч, М. І. Загинайло, Ю. Ф. Терещенко // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – Умань, 2010. – Вип.74, ч.1: Агрономія. – С.143-152.
4. Лихочвор, В. В. Рослинництво. Сучасні технології вирощування основних польових культур [Текст] / В. В. Лихочвор, В. Ф. Петриченко. – Львів: НВФ «Українські технології», 2006. – С.335-348.

